

# Bilaga I. Åtgärder vid misstanke om eller konstaterad våldsutsatthet

Våld i nära relationer innefattar allt våld som kan inträffa inom familjen eller av någon man står i beroendeställning till eller någon man har eller har haft en nära relation till. Det omfattar misshandel, våld mot partner, barnmisshandel samt hot och våld mellan olika familjemedlemmar. Det finns olika former av våld som exempelvis fysisk och psykiskt våld, ekonomiskt våld, barn som bevittnar våld, sexuellt våld och försummelse.

Barn med funktionsnedsättning är ofta mer utsatta för våld och riskerar i högre grad fara illa jämfört med andra barn. Vuxna med funktionsnedsättning är i lika stor grad eller mer utsatta för våld i nära relation jämfört med andra vuxna. Graviditet är ofta en utlösande faktor för våld i nära relationer och behöver uppmärksammas. Graviditet bör ingå som fråga i anamnesen.

Det som särskiljer våldet mot personer med funktionsnedsättning från andra, är att det är få som har sökt hjälp från samhället, att våldet riktas ofta mot funktionsnedsättningen och att flera kan vara förövare som exempelvis färdtjänstchaufför, personlig assistent eller hemtjänstpersonal.

En förutsättning för att upptäcka våld i nära relation är att man har kunskap om våld i nära relation, frågar om våldsutsatthet och har i beaktande om en uppkommen skada stämmer överens med individens eller omgivningens berättelse.

Tänk på att personer med funktionsnedsättning finns bland de som utövar våld. Det finns hjälpinsatser inom kommun och region för våldsutsatta såväl som för våldsutövare.

Följande åtgärder vidtas då misstanke om våld i nära relation finns:

- Undersökning och/eller medicinskt omhändertagande
- Spårsäkring
- Utlåtande, viktigt att all dokumentation skrivs på undantagna sökord i journalen
- Krisbearbetning och stödsamtal
- Orosanmälan om barn som far illa/misstanke om barn som far illa görs till socialtjänsten i berörd kommun. Anmälan till socialtjänsten ska också göras i de fall barn bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot en närstående.
- Orosanmälan om missförhållanden för vuxen som bor på LSS-boende görs till verksamhet ansvarig för insatser enligt LSS till vissa funktionshindrade.
- Misstanke om misshandel och vanvård som sker i kommunal äldre omsorg ska anmälas enligt Lex Sarah.
- Sekretessgenombrott vid grövre brott som kan ge fängelse mer än ett år. Sekretessgenombrott innebär att en verksamhet kan bryta sekretessen och göra en polisanmälan.
- Samverkan med socialtjänsten gällande barn

Bilaga I. Åtgärder vid misstanke om eller konstaterad våldsutsatthet  
Version 1

- Samverkan med rättsväsendet gällande sekretessgenombrott och vid behov utförande av utlåtanden
- Vägledning och hänvisning till andra hjälpinsatser, till exempel Nationella stödlinjen eller Kvinnofridslinjen, som man kan kontakta oavsett könstillhörighet.

Mer information finns i det kliniska kunskapsstödet [Våld i nära relationer - 1177 för vårdpersonal](#).